
Stimată Doamnă Director General Lidia Kulikovski.

Să fie oare gîndul acesta perpetuu care mă-mprejmuie, vorba lui Blaga, cu emoție și cu o usoară teamă a începutului, să fie oare gîndul acesta semnul că "snopul cel întiul de grîu" a fost asezat cum se cuvine în hambare? Să fie oare gîndul acesta, poate puțin orgolios, îndemnul de a merge mai departe și mai departe, împreună?

Stimată doamnă Director General, trecînd acum peste aceste emoții autum-nale, sublimate nichitastănescian, care construiesc zilnic cuibul nostru lăuntric de sensibilitate și forță deopotrivă, dați-mi voie să Vă mulțumesc pentru efortul remarcabil de a pregăti încă o bibliotecă pentru iesirea ei în lume, efort și dăruire care ne îndeamnă și pe noi la mai mult.

Și dați-mi voie, de asemenea, să Vă mulțumesc, și pentru cuvintele frumoase rostite și nu doar spuse, la adresa bibliotecarilor vrînceni și a județului nostru, în general.

Vă rog să-mi permiteți să transmit, cu ajutorul Dumneavoastră, cele mai frumoase gînduri și mulțumiri doamnelor directoare Larisa Cîșlaru, Tătiana Coșeriu și Angela Timus.

Exprimîndu-mi încrederea într-o bună colaborare, Vă doresc sănătate, numai bine și Vă transmit salutul respectuos al bibliotecarilor din județul Vrancea.

Prof. Teodora FÎNTÎNARU,
director al BJ "D. Zamfirescu",
Vrancea

Omagiindu-l pe Ștefan cel Mare și Sfînt

Elena ROȘCA,
director, Biblioteca
Publică "Alba Iulia"

Astăzi, bibliotecile, centre de cultură și spiritualitate, oferă programe, servicii de informare și documentare avansate, punînd la dispoziția publicului cele mai noi și accesibile forme de atracție în bibliotecă: cluburi, cenacluri, ateneuri, saloane literare, expoziții de diverse tipuri de documente, vernisaje de pictură și sculptură și multe altele, realizînd, în final, o invitație la lectură și informare. Biblioteca "Alba Iulia", în activitatea ei de zi cu zi, oferă cititorilor o permanentă invitație la lectură și documentare.

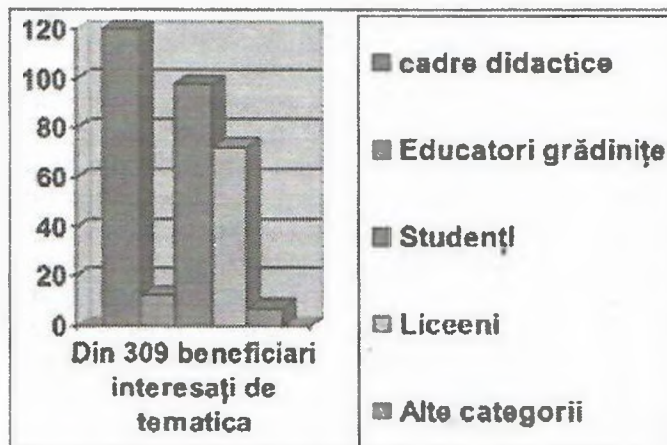
Deja de cîțiva ani o provocare la lectură, cunoaștere și discuție pentru cititorul adult este Ateneul "Unirea", a cărui menire este promovarea tinerelor talente din diverse domenii prin inter-

mediul bibliotecii. Clubul "Tinerii istorici" este ghidat de liceeni de la Liceul "Spiru Haret", însă întrunește adolescenți de la diverse licee și școli în ateliere de dezbateri, mese rotunde cu tematică istorică. Salonul literar-istoric "Carte, istorie, spiritualitate" este adresat, de asemenea, tineretului studios și cuprinde activități mai complexe: simpozioane științifice, conferințe, mese rotunde, desfășurate atît în incinta bibliotecii, cît și pe teren. "Clubul epigramiștilor", cenaclul "Onomastici literare" adună în jurul lor, pentru discuții, dezbateri, prezentări, întîlniri, consemnări, un public divers, valorificînd creația literară și satirică.

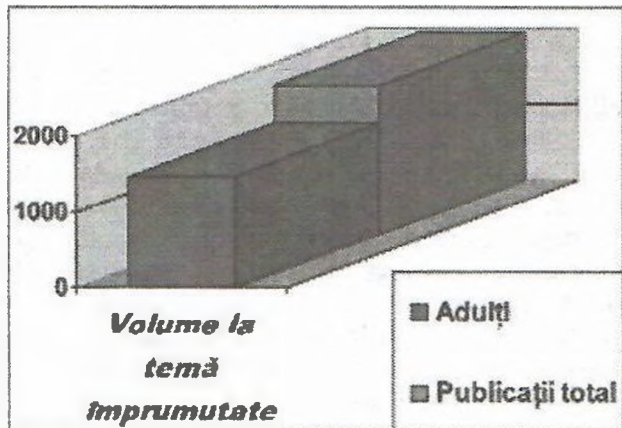
Totuși, ca manager, mă frămîntă de

mai mult timp alt aspect al activității noastre: raportul dintre cererea beneficiarului și oferta noastră. Pe parcursul activității în bibliotecă, am observat decalajul mai mare sau mai mic dintre ofertă și cerere. Beneficiarul-cititor, care, de fapt, predomină în bibliotecile noastre, vine pentru carte, informație, documentare. Sarcina noastră este de a anticipa cererile beneficiarului, mai ales atunci când ne referim la semnificația anilor, a evenimentelor apropiate etc. Problema este, însă, că an de an nu putem să realizăm această sarcină, constatând că nu avem suficiente surse de informație atunci când ni se cere. Acest lucru se observă mai accentuat în primele luni ale anului. Astfel, e de datoria noastră să știm din timp ce putem oferi cititorilor, ce vor ei și ce trebuie să facem ca să le satisfacem cerințele. Important este să putem oferi la timp carte și informație, căci, deseori, pe beneficiar nu-l interesează problemele, succesele sau insuccesele noastre.

Reușește sau nu Biblioteca "Alba Iulia" să facă față acestui deziderat?

Răspunsul vine prin exemplul Anului "Ștefan cel Mare și Sfint", eveniment care m-a determinat să concep o sinteză a lecturii, a cererii și ofertei, a disponibilității bibliotecii noastre de a oferi informație necesară, suficientă pe tema jubiliară. Și nu numai semnificația anului a fost motivul acestei analize. Am realizat mai devreme că nu prea avem cu ce sta în fața cererii respective, iar evenimentul ne-a dat nouă, tuturor, încă un imbold de a ne concentra atenția asupra calității colecțiilor noastre, de a constata raportul dintre cerere și ofertă și a revizui posibilitățile de îmbunătățire

a colecțiilor.

Firească a fost să ne întrebăm: "Ce vom oferi solicitanților, de unde vom lua informația, în ce măsură aceasta va corespunde așteptărilor beneficiarilor?" Asta ne-a făcut și impus să răsfoim colecțiile: reviste, ziare, culegeri, dar să căutăm și informația completă despre noile apariții editoriale, lucrări care ar completa colecțiile noastre la acest capitol, grație semnificației anului. Am consultat revista *Magazin istoric*, începând cu 1967, am revăzut culegerile de publicații din domeniile istorie, literatură, artă, geografie, izvoare unde nici nu bănuiam că am putea găsi ceva, mobilizând tot colectivul și elaborând liste bibliografice. Am început a urmări edițiile periodice curente, descriind fiecare material, aparițiile editoriale anunțate, am contactat pe mulți autori ai lucrărilor pe tema "Ștefan cel Mare și Sfint", am participat la lansări de cărți cu subiectul respectiv pentru a beneficia de noutăți editoriale. Pe parcurs, colecția a fost completată și prin donații particulare, achiziție centralizată, procurare. Astfel, pas cu pas, am ajuns să deținem în Biblioteca "Alba Iulia", o listă de 282 unități bibliografice, pentru mici și mari, pe tema "Ștefan cel Mare și Sfint". Am organizat și două expoziții tematice, la care s-au expus marea majoritate a publicațiilor deținute. Pentru a înlesni căutările beneficiarilor de până la 15 ani, am organizat o colecție de reviste și ziare într-o lădiță tematică. Lista bibliografică se completează permanent și se pune la dispoziția utilizatorilor. Pentru o accesibilitate sporită la colecțiile respective, elaborăm și oferim beneficiarilor

scurte liste bibliografice la temă în varianta semnului de carte.

Conform datelor, la 1 octombrie 2004, numărul publicațiilor împrumutate constituia 0,6 (1.941 din 343.616 volume) la sută, dintre care 0,4 la sută (1.462 volume) reveneau adulților. Numărul persoanelor care au solicitat informație pe tema "*Ștefan cel Mare și Sfânt*" constituia 3,5 la sută (514 din 14769) - 2,1 la sută adulții (309 persoane). Pentru că sunt doi ani de când cititorul solicită mai activ informații despre Marele Voievod, prin analiza surselor din colecțiile noastre și bibliografierea lor, am putut să răspundem în mare parte cerințelor beneficiarilor, chiar de la începutul anului. A fost o reușită a noastră și pentru că anterior ne-am confruntat cu probleme similare: în anul 2000, când culegeam strop cu strop informația despre Mihai Viteazul, în 2001 - despre Spiru Haret - chiar și comunicările unui simpozion dedicat personalității lui Spiru Haret le-am pus la dispoziția beneficiarilor... Începînd cu ianuarie 2004, zilnic, în evidențele statistice se fac însemnări în ceea ce privește volumele oferite, numărul de beneficiari, vîrsta și ocupația acestora. Lunar, aceste date și observații sunt analizate și stocate.

Din analiza datelor privind categoriile de beneficiari adulți, care au solicitat informații despre Ștefan cel Mare și Sfânt, constatăm că, din cele 309 persoane 120 sunt cadre didactice școlare și universitare (profesori de literatură, istorie), 12 educatori de la grădinițe, 98 studenți, 72 elevi din clasele superioare de la diverse licee (*O. Ghibu, L. Deleanu, D. Alighieri, M. Eliade, Spiru Haret, N. Dadiani*), 7 persoane alte categorii (pensionari, casnice, șomeri).

Ce se citește? Care sunt prioritățile lecturii? Pentru a mă convinge de cele relatate anterior de colegele mele, am efectuat personal o analiză a fișelor cărților și revistelor deținute în colecție la tema respectivă și am observat următoarele: *dintre cele 24 titluri-cărți, pe parcursul anului 2004 mai des au fost consultate:*

Neagoe, Manole. Ștefan cel Mare. - București: Ed. Albatros, 1970. - (35 ori);

Canciovici, Mihai. Ștefan cel Mare în tradiția populară românească. - Ch.: Știința, 1994. - (29 ori);

Iorga, Nicolae. Istoria lui Ștefan cel

Mare. - București: Ed. Militară, 1985. - (26 ori);

Grigoraș, Nicolae. Țara românească a Moldovei de la întemeierea statului pînă la Ștefan cel Mare (1359-1457). - Iași: Junimea, 1978. - (23 ori);

Dabija, Nicolae. Domnia lui Ștefan cel Mare. - Chișinău: Universitas, 1991 - (23 ori);

Cușsa, Ion. Ștefan cel Mare. - București: Ed. Militară, 1974 - (19 ori).

Alte titluri, precum:

Grigoraș, Nicolae. Țara românească a Moldovei de la întemeierea statului pînă la Ștefan cel Mare (1359-1457); Moldova lui Ștefan cel Mare (1457-1504). - Ch.: Universitas, 1992;

Iorga, Nicolae. Istoria lui Ștefan cel Mare (pentru poporul român) / Nicolae Iorga; Bibl. școlarului; serie nouă, nr. 415. - București: Litera Int., Ch.: Litera, 2004;

Ștefan cel Mare și Sfânt: 540 ani de la înscăunare. - Chișinău: EUS, 1997;

Sadoveanu, Mihail. Viața lui Ștefan cel Mare. - București: Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1954 etc. au fost solicitate de 9-7 ori. Titlurile cărților achiziționate pe parcursul anului 2004, au mai fost răsfoite de 3-5 ori, mai ales albumele, din curiozitate.

De o mai mare popularitate s-au bucurat culegerile de publicații:

Agrigoroaiei, Elida. Legende din Moldova: locuri și legende. - București: Ed. Sport.Turism, 1984. - (46 ori);

Bolintineanu, Dimitrie. Legende istorice: versuri / Dimitrie Bolintineanu. - Ch.: Litera, București: Litera Internațional, 2001. - (Bibl. școlarului, serie nouă, nr.219) - (41 ori);

Cantemir, D. Descrierea Moldovei. - Ch.: Litera, 1997 - (41 ori);

Ciobanu, Șt. Istoria literaturii române vechi. - Ch.: Hyperion, 1992. - (39 ori);

Vasilescu, Virgil. Cîrmuitoarii neamului românesc. - Ch.: Cartier, 2001 - (38 ori);

Iorga, M. Istoria românilor pentru poporul românesc. - Chișinău: US, 1992. - (36 ori);

Russo, Alecu. Cîntarea României. - București: Minerva, 1971. - (36 ori);

Delavrancea, Barbu Șt. Opere alese. În două volume. Vol. II. - Ch.: Știința, 1994. - (34 ori);

Husar, Alexandru. Cetăți de peste Nistru. - Ch., 1998. - (34 ori);

Istoria poporului român / sub redacția

acad. Andrei Oțetea. - București, 1970. - (33 ori);

Alecsandri, Vasile. Pagini alese. - Ch.: Cartea Moldovei, 2002. - (32 ori);

Legende populare istorice românești. - Galați: Popto-Franco, 1993. - (31 ori);

Letopisețul Țării Moldovei: Cronici / Grigore Ureche ("...de la Dragoș-vodă până la Aron-vodă"). Miron Costin ("...de la Aron-vodă încoace"). Ion Neculce ("...de la Dabija-vodă pînă la a doua domnie a lui Constantin Mavrocor-dat"). - Ch.: Hyperion, 1990. - (31 ori);

Din cartea erolor: culegere de texte, introd. și note de Constantin Parfene. - Iași: Junimea, 1978. - (28 ori);

Simionescu, Ioan. Oameni aleși. Vol. II: Românii / Ioan Simionescu. - Chișinău: Bons Offices, 2004. - (25 ori);

Silvestru, Aurelian. Noi și biografia omenirii. - Ch.: Museum, 1998. - (21 ori).

Acestea sunt, în mare parte, lucrările solicitate de profesorii de istorie, limbă și literatură română, precum și de elevii claselor superioare. Printre beneficiari, deși mar rar, au fost și studenții anilor I și II de la diverse facultăți (filologie, istorie, drept, psihologie etc.).

În presa periodică curentă întilnim mai des secvențe cu caracter informativ de la diverse evenimente dedicate Anului "*Ștefan cel Mare și Sfînt*", mai rar - materiale științifice: Andrei și Valentina Eșanu (*Accente*), Vasile Ciobanu (*Timpu*). Revistele *Cugetul*, *Luminătorul*, *Dosarele Istoriei*, *Magazin istoric* pun la dispoziția beneficiarilor și materiale cu caracter documentar, precum:

Tugul, Pavel. 1957: Ștefan cel Mare aniversat în vremea lui Gheorghiu-Dej // *Dosarele Istoriei*. - 2004. - Nr. 7. - P. 16.

Vasilu, Cezar. Dreptcredinciosul Voievod Ștefan cel Mare și Sfînt (1457 - 1504) // *Luminătorul: Revista Societății Culturale și Bisericești "Mitropolitul Varlaam"*. - 2004. - Nr. 1. - P. 7-12.

Zubco, Angela. Legăturile lui Ștefan cel Mare cu Sf. Munte Athos // *Luminătorul: Revista Societății Culturale și Bisericești "Mitropolitul Varlaam"*. - 2004. - Nr. 4. - P. 53-57.

Ștefănescu, Ștefan. O epocă de afirmare a conștiinței europene a poporului român // *Dosarele Istoriei*. - 2004. - Nr. 7. - P. 7.

Matel, M. D. Unde-și doarme somnul

de veci înția soție a lui Ștefan cel Mare // *Magazin istoric*. - 2003. - Nr. 3. - P. 20.

Eșanu, Andrei. O cronică necunoscută din timpul domniei lui Ștefan cel Mare // *Cugetul*. - 2004. - Nr. 2. - P. 6.

Cu regret, nu totdeauna am dat curs tuturor solicitărilor. Cititorii nu au avut posibilitatea să consulte lucrări la compartimentele: Ștefan cel Mare în hrisoave, manuscrise, Ștefan cel Mare în alte limbi (engleză, germană, italiană, rusă), numărul de monumente înălțate în cinstea Voievodului, chipul lui Ștefan cel Mare în filatelie, referințe la construcția mănăstirilor pe timpul Domnitorului, detalieri despre mama lui Ștefan cel Mare etc. În asemenea cazuri am apelat la Internet, dar nici acolo nu s-au găsit răspunsuri la toate solicitările.

Care sunt sugestiile utilizatorilor?

Solicită o antologie enciclopedică pe tema Ștefan cel Mare, dicționare-antologii, publicații în alte limbi, filme documentare, artistice, informație electronică, mai multe exemplare la titlu, pentru a putea oferi, în același timp, împrumut la domiciliu mai multor persoane.

Noi încercăm să asigurăm un echilibru între cerere și ofertă la tema respectivă, informația pe care o propunem să corespundă exigențelor de lectură a beneficiarului nostru, dar insuficiența permanentă a finanțelor necesare pentru achiziții creează bariere.

Cu toate acestea, în măsura posibilităților, căutăm, găsim și achiziționăm mai multe titluri și exemplare la titlu, încercăm să extindem ariile de informație ale beneficiarului prin publicația electronică, Internet, baze de date locale și interbibliotecare, ținem cont de conținutul cererilor neonorate, căutând soluționări pozitive.

În final, accentuez că problema completării colecțiilor și tendința spre un echilibru între cererea tematică și ofertă a fost și rămîne în atenția noastră, și nu numai la consemnarea diferitelor evenimente și omagierea unor personalități marcante. Simțim necesitatea unei analize, poate și mai amănunțite, în domeniul filozofiei, astfel că în Biblioteca "*Alba Iulia*" următorul pas privind lecturile tematice va va acest domeniu.